

Knud Damgaard (S):

Må jeg sige samlet til hr. Poul Boeg og hr. Ingomar Petersen, som begge var inde på kommunernes forpligtelse eller muligheden for at lægge et større ansvar på kommunerne, hvad driftslån og beboerindskud angår, at i princippet kan denne opdeling nok accepteres, men en forudsætning må være, at man er i stand til at skelne mellem den kommune, som visselig er pålagt et byggeri af langt større omfang, og den kommune, der ikke er det. Gør man ikke det, så kører man udviklingskommunerne dér, hvor vi har planlagt at tingene skal ske, ud i et økonomisk uføre. Det koster dem allerede nok at være i den situation at være udviklingskommuner.

Jeg kan oprigtigt talt ikke forstå det ærede medlem fru Kirsten Jacobsen. Jeg har ikke rigtig fået nogen fornemmelse af, hvor det er, det ærede medlem vil hen. På den ene side får vi at vide, at dette problem kan løses ved, at de almennyttige boligselskaber sælger deres grunde og de lejligheder, som man nu har fået etableret. Jeg vil så gerne spørge fru Kirsten Jacobsen om, hvordan i alverden man får sikret det element, som er en væsentlig bestanddel af det almennyttige boligbyggeri, det, jeg talte om i mit første indlæg, hvor jeg sagde, at 25.000-30.000 familier her i landet får direkte social bistand ved at kunne rykke ind i lejligheder, hvor huslejen ligger på et gammelt, et lavt niveau. I det øjeblik, det er en ejerlejlighed, betyder det, at man skal til at belaste kapitalmarkedet, men det betyder sandelig også, at de pågældende kommer til at sidde betydelig dyrere. Vi får ikke løst det problem, og jeg spørger: hvordan skal det så løses? Kan det tænkes, at det kan løses billigere end ved de her angivne metoder?

Henning Philipsen (SF):

Jeg har bare et par korte bemærkninger. Jeg vil hæve talerstolen for ligesom at hæve niveauet i forhold til fru Kirsten Jacobsen. Den første bemærkning skal være, at jeg beklager, at jeg er enig med fru Kirsten Jacobsen i hendes syn på den manglende planlægning, men fru Kirsten Jacobsen bør forstå — og det bør andre også — at planlægningen i den forbindelse er ikke en opgave for det almennyttige byggeri — det, som fru Kirsten Jacobsen med ihærdighed angriber —

det er folketingets, det er kommunernes, det er amternes planlægning, som det almennyttige byggeri har at undergive sig og underlægge sig. Det gør det til hverdag. Det er ikke dets opgave, og det synes jeg lige man skal holde sig for øje, før man giver sig til at skyde på det almennyttige byggeri for manglende planlægning. Planlægningen hvad angår de flerårige projekter har det almennyttige byggeri kunnet klare indtil dato, det er ikke det, der er noget i vejen med, men planlægningen af, hvor byggeriet skal finde sted, er så sandelig ikke det almennyttige byggeris opgave, det er folketingets, det er amternes, det er kommunernes opgave.

Hvori består hele miseren? Det forekommer mig, at jeg bliver nødt til at sige til fru Kirsten Jacobsen, for det er, ligesom hun ikke har forstået det: hovedårsagen til den misere, som det almennyttige byggeri er i i dag, er, at fra begyndelsen af 1960erne overlod man alt boligbyggeri her i landet til det private kapitalmarkeds vilkår og, jeg plejer at sige: vilkårligheder. Det er hovedårsagen. Før den tid var det således, at kapitalformidlingen, kapitalforsyningen, til et boligbyggeri for den største parts vedkommende skete gennem det offentlige, og man havde kontrol med det. Det viste sig ganske enkelt, at dér kunne det godt klares, også til anstændige priser, men fra og med 1960erne gik det galt, i og med at man overlod det til det private kapitalmarkeds vilkår.

Det almennyttige byggeri finansierer sit byggeri på nøjagtig samme vilkår som alle andre, der bygger sig en bolig i dette land, hvad enten det er parcelluse eller andre former for boliger, nemlig den private finansiering. Man sælger sine obligationer på børsen. Der sker bare det, at man får en rentesikring, som ikke engang modsvarer den lejeværdifastsættelse, som man har for de nyeste ejerboliger, nemlig 4 pct. Den ligger 2 pct. over. Hertil skal der lige føjes til — det vil fru Kirsten Jacobsen sikkert give mig ret i — at rentesikringsydelsen skal ses i forhold til, at man for den private ejerbolig har ret til at trække renteudgiften fra på selvangivelsen. Hvorfor i alverden skal det almennyttige byggeri betale en højere rente? Det gør det nemlig, når rentesikringen er aftrappet; så falder renten med sin fulde vægt på de lejere, der bor i det almennyttige